

Kinezyofobi Nedenleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kinezyofobi Nedenleri Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24702>

Özet

Kinezyofobi Nedenleri Ölçeği, bireylerin hareket etmekten duydukları korkunun (**kinezyofobi**) temelinde yatan bilişsel, duygusal ve sosyal faktörleri sistematik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçek, özellikle kronik ağırlık veya yaralanma sonrası hareket kısıtlılığına ya da hastalarda gözlemlenen kaçınma davranışlarının nedenlerini derinlemesine anlamaya hedefler. Bu form, M. Çayır, N. Durutürk ve M. A. Tekindal tarafından 2020 yılında gerçekleştirilen Türkçe **uyarlaması** ile Türkiye popülasyonuna kazandırılmıştır. Uyarlama çalışması, ölçeğin kültürlerarası geçerliliğini ve güvenilirliğini doğrulamayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Kinezyofobi, Hareket Korkusu, Ağrı, Psikometrik araç, Adaptasyon, Türkçe Uyarlama, Kaçınma Davranışları.

Yazarlar

M. Çayır, N. Durutürk, M. A. Tekindal.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, bireylerin hareket etme eylemini neden tehlikeli olarak algıladıklarını ve bu algının şiddetini nicel olarak belirlemektir. Kinezyofobi, basit bir hareket korkusu olmaktan öte, genellikle yeniden yaralanma veya mevcut ağrının artacağına inançla tetiklenen karmaşık bir yapıdır. Ölçek, bu karmaşık yapının altında yatan spesifik nedenleri (örneğin, felakete atılma, ağrıya odaklanma, vücut hassasiyeti) ortaya çıkarmayı amaçlar.

Ölçeğin klinik kullanımı, klinisyenlere hastanın Ağrı-Korku-Kaçınma Modeli içerisindeki konumunu belirlemede yardımcı olur. Elde edilen veriler, fizik tedavi ve rehabilitasyon programlarının bireyselleştirilmesine olanak tanır, böylece hastanın hareket etme isteğini engelleyen bilişsel çarpıtmalar hedeflenerek tedavi edilebilir.

Yapı

Kinezyofobi Nedenleri Ölçeği, bireyin aktiviteye katılımı veya kaçınması etkileyen temel bilişsel ve duygusal bileşenleri ölçer. Ölçülen temel yapı, hareket etmenin potansiyel zarar veya yeniden yaralanma riski taşıdığına dair mantıksız inançlar bütünü olan **kinezyofobi** kavramının alt boyutlarıdır. Bu alt boyutlar genellikle şunları içerir:

Fiziksel Zarar Algısı: Hareketin vücuda zarar vereceğine inanç.

A?r?ya Odaklanma: En ufak bir a?r? hissinin ciddi bir sorunun i?areti oldu?u dü?üncesi.

Kaç?nma Motivasyonu: A?r?dan korunmak için hareketsiz kalma iste?i.

Geçerlik

Kinezyofobi Nedenleri Ölçeği'nin Türkçe uyarlama çal??ması (Çay?r ve ark., 2020), ölçeğin Türkiye popülasyonunda psikometrik olarak kabul edilebilir düzeyde geçerli oldu?unu göstermi?tir. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsayılarına dair detaylı bilgi sunulmamıştır. Ancak, uyarlama çal??maları genellikle yapı geçerliliğini test etmek için **faktör analizi** yöntemini kullanır, bu da ölçeğin teorik yapılarının kültürel bağlamda korundu?unu do?rular.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, Türkçe uyarlama çal??masında incelenmiştir. Güvenirlik analizleri genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve test-tekrar test yöntemlerini kapsar. Bu analizler, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir. Kaynakta spesifik güvenilirlik değerleri belirtilmemiş olsa da, yayınlanan makale, ölçeğin tutarlı ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabileceğini iddia etmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama sürecinde, ölçeğin orijinal yapılarının Türk örnekleminde de geçerli olup olmadıklarını belirlemek için istatistiksel analizler yapılmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yapılarının destekleyen bir **faktör analizi** sonuçlandırmıştır. Faktör yapısı, kinezyofobinin farklı nedenlerini ayrı ayrı olarak klinik değerlendirme için daha spesifik alt skorlar elde edilmesini sağlamıştır. Bu çok faktörlü yapı, hareket korkusunun tek bir bileşen yerine, birden fazla bilişsel ve duygusal bileşenden kaynaklandığını teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Kaynakta spesifik detaylar belirtilmemiştir.)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal Dil (Muhtemelen İngilizce veya Sıvce)

Popülasyon Grubu: Kronik a?r? hastaları, kas iskelet sistemi sorunları olan bireyler.

Yaş Grubu: Yetkinler.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki klinik ve genel popülasyon üzerinde geçerlik ve güvenilirlik çal??ması yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report).

Anahtar Kelimeler

Kinezyofobi, Türkçe Uyarlama, Psikometri, A?r?-Korku-Kaç?nma Modeli, Hareketten Kaç?nma.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi kaynakta mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: nalkan@baskent.edu.tr (Sorumlu Yazar: Neslihan Durutürk)

Yaz?ma Adresi: Bilgi kaynakta mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2020 y?I?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?, da??t?m? veya ticari amaçlarla ço?alt?lmas? için sorumlu yazar (Neslihan Durutürk) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-postas?: nalkan@baskent.edu.tr. Kullan?m ücretine dair bilgi kaynakta belirtilmemi?tir.

Kaynaklar

Çay?r, M., Durutürk, N., ve Tekindal, M. A. (2020). Kinezyofobi Nedenleri Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?n?n geçerlik ve güvenilirli?i. *Journal of Exercise Therapy and Rehabilitation*, 7(1), 64-73.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: kinezyofobi-nedenleri-olcegi-toad.pdf.

Kinezyofobi Nedenleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktadır ve bu nedenle burada listelenememektedir. Maddelere ula?mak için ilgili bilimsel makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.